

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 20. sept. 2015

Kirkedag: 16.s.e.Trin/B

Tekst: Luk 7,11-17

Salmer:

SK: 240 * 660 * 148 * 477 * 636

LL: 240 * 450 * 451 * 660 * 148 * 477 * 636

Jeg kan endnu se ham for mig. Den gamle mand, langt over de 80. Det var anden gang inden for kort tid, jeg så ham stå der. Men denne dag var det så meget anderledes. Tårrene løb i stride strømme ned ad begge hans kinder, og han gjorde intet for at stoppe dem. Læberne bævede, da han med en kraftanstrengelse løftede sin højre hånd og vinkede. Vinkede til rustvognen, da den kørte bort fra p-pladsen foran Skævinge Kirke. Sidst han stod her, vinkede han også – og græd, da rustvognen kørte bort med hans kone. Denne anden gang vinkede han og stortuede, da rustvognen kørte bort med hans lille dreng.

Hans lille dreng var godt nok midt i 50-erne. Men der er i den situation ikke den store forskel på et barn i 50-erne, 20-erne eller 8 år. Det vil altid være ens lille dreng/pige, og vi synes ikke det er meningen, at forældre skal lægge børn i graven. Og jeg tror heller ikke der findes nogle forældre, der ikke i den situation tænker tanken: Kunne jeg dog bare have taget hans plads. Hvorfor er det ikke mig i stedet? Der er heller ikke meget af det, vi kan udsættes for i livet, der kan synes os så meningsløst, og rokke så meget ved vor tro på Guds barmhjertighed og nåde, som når vi mister vore børn eller de udsættes for lidelser. Da ligger det lige på tungen for mange af os at sige, som det hedder i sidste salme: Gud, vi råber: Om du findes.

Gud, om du findes...

Det spørgsmål – og tvivlen, der ligger bag det – kan faktisk drive en så langt ud, at man begynder at synes, at døden er at foretrække. Ikke i den forstand, at man overvejer selvmord. Men i en Jobs forstand.

Job beklager sit liv i en sådan grad, at han ønsker, at han var død i fødslen. Hvad skulle han her i det liv? Han kunne have ligget i ro og mag i dødens hvile i stedet for nu at plages af ondt, plages af tvivl, plages af en Gud, hvormed han må råbe ”om du findes”. Hvorfor giver Gud lys til de elendige, hvorfor lader han ikke døden skaffe de fortvivlede fred, hvorfor holder han dem i live, som inderligt ønsker sig død. Gud, om du findes, hvad er så meningen? Der sker meget med Job, som Job slet ikke kan finde mening i i forhold til sit troforhold til Gud. Men der sker ikke noget med Job, som Gud ikke er med i, og der er ikke i noget af det, der sker med Job tale om, at Gud bryder løfter.

Jeg kan godt følge Job. Jeg har godt nok aldrig ønsket mig ud af livet, ønsket at være død. Men jeg har ønsket et andet menneske død. Jeg har ønsket et andet menneske død, af to årsager, som dog hænger snævert sammen: jeg orkede ikke længere bekymringerne for det menneske; men jeg vidste også godt, at døden ville være en ny ”bekymring”/sjælebyrde i form af sorg; men så vidste jeg da i det mindste, hvad jeg skulle sørge over, og at der ikke kom yderligere sorger til. Jeg tænkte på et tidspunkt: hvis personen var død, så vidste jeg i det mindste, hvor jeg havde vedkommende.

Nu er mine ønsker heldigvis – og jeg siger i dag heldigvis af et glad og ærligt hjerte – heldigvis ikke så stærke, at de afstedkom vedkommendes død. Og jeg nærer ikke længere den slags

tanker for vedkommende. Også andre mennesker kan få os til at råbe: Gud, om du findes... Kom hjælp mig, Herre Jesus, nu kan jeg ikke mer. – som vi sang i salmen lige før prædikenen.

Hvad der er gået igennem hovedet, hjertet og sjælen på moderen i optøget, der er ved at bære hendes eneste søn ud til sin grav, det har vi ingen mulighed for at vide. Om hun havde ønsket, at det var hende og ikke hendes lille dreng, der lå i kisten, kan vi ikke vide. Om hun er dybt fortvivlet i liv og tro og ikke kan mere, fordi hun ud i det store tomme rum ikke har fået svar, da hun råbte: Gud om du findes... - ja, det kan vi ikke vide. Og det har jeg det faktisk rigtig godt med.

Derved kan vi ikke gøre hendes tro eller mangel på samme, hendes tvivl eller fortvivlelse til teologiske eller psykologiske fokuspunkter.

Vi kan heller ikke bruge fortællingen om hende til at stille spørgsmålet om, hvorfor Jesus ikke greb ind noget før, så hun ikke skulle have været igennem det, hun har været igennem. Hvorfor blev hun ikke fritaget for den tomhedsfølelse og fortvivlelse der kommer, når man skal lægge sit barn i graven? Fortællingen om hende giver ikke svar på det. For dette er ikke en fortælling om hende. Det er ikke fortællingen om en moder.

Måske bruger vi fortællingen til at sige til Jesus: når du hjalp hende, hvorfor hjælper du så ikke mig? I evangelierne hører vi om tre mennesker, Jesus opvækker fra de døde. Måske opvakte Jesus også andre; men langt fra alle. Selv om Jesus gik rundt i Israel, så døde mennesker rundt om ham. Masser af andre forældre end denne anonyme kvinde i Nain, lagde deres børn i graven, selv om Jesus levede iblandt dem. Bruger vi fortællingen til at bebrejde Gud, bliver den blot til benzin på

fortvivlelsens og tvivlens bål, og får os ikke bare til at råbe, men skribe: Gud, om du findes...

Det er imidlertid ganske menneskeligt, at sådanne spørgsmål vokser ud af fortællingens perspektiver, selv om denne fortællings sigte ikke er at bringe disse ting i fokus.

Beretningens fokus er at fortælle to ting om Jesus: Han ynkedes over moderen; han er opstandelsen og livet.

Jesus ynkes over hende og hendes sorg og livssituation. Et andet sted hører vi om, at Jesus ynkes over sit folk, der er som får uden hyrde. Et tredje sted ynkes han over Jerusalems vantro. Igen vil der være mennesker, der siger: jamen, han ynkes åbenbart ikke over mig eller mit barn.

Jo, han ynkes. Herren ynkes over vore ituslåede liv, uanset på hvad måde og af hvad art det er, at livet har taget skade. Jesus ynkes hver eneste gang, at menneskers håb tages fra dem, eller de smider det fra sig. Jesus ynkes, og han ønsker ikke nogen af os død, blot for at blive fri for bekymringerne. Han ynkes, når nød og død får os til at trække os bort fra Gud, blive vrede på Gud, føle os forsmået af Gud, tvivle på, om Gud findes, i stedet for, at de samme smerter i livet burde føre os tættere på Gud. Jesus ynkes, når vi har råbt i dagevis, i årevis, og alligevel stadig pålægges nye byrder, bekymringer og savn. Jesus ynkes, når vi ikke kan se, at vi ikke bliver svigtet af Gud. Måske har vi svært ved at se, hvad vi skal bruge Jesu medynk til. Det er til gengæld også svært at se, hvad vi skal bruge vores vrede til, vores fortvivlelse og tvivl til. Vi ved, at så længe denne verden står, så er synd og død og elendighed en del af dagsordenen. Men det rammer jo altid kun naboen. Men en gang imellem er jeg naboen.

I alt dette komme vi meget nemt til at gå langt ud over denne fortællings sigte og langt ind i bønghørelse og velsignelse, nåde og barmhjertighed og Guds hjælp. Men med de situationer, som er trukket op for os i dag, som udgangspunkt, havner vi meget nemt i selvfærdighed og gerningsretfærdighed. Og vi føler os slået oven i hovedet af Paulus' ord: Ham, som formår med sin kraft, der virker i os, at gøre langt ud over alt, hvad vi beder om eller forstår.... For han virker jo ikke! Jo, han ynkes, når han ser os i vor elendighed, og han ser os, som han så moderen ved Nain.

Jesus er opstandelsen og livet! Han gav den unge mand, hendes lille dreng, tilbage til hende. Men – kan vi vide, at hun ikke på et senere tidspunkt atter skal gå ud gennem byporten med sin lille dreng i en kiste, fordi han alligevel er død før hende? Hvis vi læser ind i teksten, og overfører det til vort eget liv, at alt nu er helt normalt, og så er det ham, der bærer hende til graven om mange år, så læser vi vore længsler og forventninger ind i fortællingen. Men der står ikke noget om det. Nu blev han reddet fra den død, som alt for tidligt gjorde ende på hans liv. Men hvem siger, at han ikke om to år dør i en trafikulykke? Dør af en overdosis? Bliver uhelbredeligt syg og årsag til mange bekymringer? Vi kan ikke vide det; men vi kan heller ikke vide det modsatte – det vil i så fald være ønsketænkning. Men nogle vil sige, at Jesus selvfølgelig ikke gør noget godt, for at noget ondt så skal ødelægge det næsten med det samme. Betyder det så, at denne unge mand aldrig dør, for siden hen, så er han måske blevet far, og så er der jo andre, der bliver kede af det – eller er det da naturligt? Desuden så er det min egen helt personlige erfaring, at det sagtens kan ske, at velsignelserne regner ned over én i det ene øjeblik, og i det næste så vælter alverdens ulykker ned over én fra anden side og ødelægger det hele. Men det ændrer ikke ved, at Guds velsignelser var der.

At mennesker dør ændrer ikke ved, at Jesus er opstandelsen og livet, og det er med den kraft og myndighed, at han ser og ynkes over os og vore liv.

Det kan vi forkynde og lovsynge om, som vi gjorde det i dagens første salme. Vi kan tro på det og håbe på sandheden i det. Men der er reelt kun en situation, hvori vi kan erfare det – og det er i døden. Lige som der reelt også kun er en situation, hvori vi kan erfare Guds magt – og det er i vor afmagt. Og der er reelt kun en situation, hvori vi kan erfare troens velsignelse – og det er i vor fortvivlelse. Der er reelt kun en situation, hvori vi kan se lys – og det er i mørke.

Derfor skal vi hjælpe hinanden, at vi ikke ønsker os selv eller andre ud af livet, når vi råber: Gud, om du findes... Hjælpen er i råbet: Gud, du som findes. Da vil vi også kunne høre hans ord til os: Græd ikke!

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen